

ROMANIA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

COMISIA PENTRU
CONSTITUȚIONALITATE

Nr. 4c-37/35/2021

COMISIA PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT

Nr.4c-11/145/2020

București, 12.05.2021

**BIROULUI PERMENENT
AL
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Vă înaintăm, alăturat, **RAPORTUL COMUN** asupra *Legii pentru înființarea Liceului Teologic Romano-Catolic II. Rákóczi Ferenc*, aflată în procedură de reexaminare ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr.118 din 19 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.367 din 27 aprilie 2018, transmisă cu adresa nr. **PL.x 464/2017/2021** din 8 februarie 2021.

PREȘEDINTE
Ringo DĂMUREANU

PREȘEDINTE
Natalia-Elena INTOTERO

ROMANIA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

COMISIA PENTRU
CONSTITUȚIONALITATE

Nr. 4c-37/35/2021

COMISIA PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT

Nr.4c-11/145/2020

București, 12.05.2021

PLx 464/2017/2021

RAPORT COMUN

asupra Legii pentru înființarea Liceului Teologic
Romano-Catolic II. Rákóczi Ferenc

În conformitate cu prevederile art.135 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, cu modificările și completările ulterioare, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru învățământ au fost sesizate cu **Legea pentru înființarea Liceului Teologic Romano-Catolic II. Rákóczi Ferenc**, aflată în procedură de reexaminare ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr.118 din 19 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.367 din 27 aprilie 2018, transmisă cu adresa nr. PL.x 464/2017/2021.

Această Lege, adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art.76 alin (1) din Constituția României, republicată a fost transmisă spre promulgare Președintelui României la data de 14 februarie 2018.

Legea are ca obiect de reglementare înființarea Liceului Teologic Romano-Catolic II. Rákóczi Ferenc din Târgu Mureș, ca unitate de învățământ preuniversitar, cu predare în limba maghiară, parte a sistemului național de învățământ, cu sediul în localitatea Târgu Mureș, prin divizarea parțială a Liceului „Bolyai Farkas” din Târgu Mureș. Liceul dobândește și păstrează personalitatea juridică, prin derogare de la prevederile art.19 alin.(1) lit. a) din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare. Liceul cuprinde clase de învățământ primar,

gimnazial și liceal, filiera teoretică fiind organizată pe profilurile umanist și real, iar filiera vocațională pe profilul teologic, specializarea cultul romano-catolic.

La data de 15 februarie 2018 a fost formulată, de către un număr de 50 deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal și 16 deputați aparținând Grupului parlamentar Mișcarea Populară, o sesizare de neconstituționalitate a Legii transmisă spre promulgare, care a fost trimisă Curții Constituționale în temeiul art.146 lit. a) din Constituția României, republicată.

În **sesizarea de neconstituționalitate** se menționează că Legea trimisă spre promulgare **reglementează o situație particulară**, aflată în competența exclusivă a autorităților administrației publice locale, adoptarea ei **încalcând principiul separației și echilibrului puterilor** în stat. Reglementarea se face dincolo de voința autorității administrației publice locale competente care, în mod legal și în limitele sale de competență decizională, nu a adoptat o hotărâre de consiliu local pe baza datelor cunoscute în plan local care să justifice oportunitatea și legalitatea înființării acestui liceu. Astfel, prin această lege se trece peste voința autorității administrației publice locale, legal exprimată prin respingerea repetată în cadrul ședințelor Consiliului local Târgu Mureș a unei astfel de inițiative. De asemenea, prin adoptarea Legii pentru înființarea Liceului Teologic Romano-Catolic II. Rakoczi Ferenc s-ar crea un **precedent neconstituțional**.

Prevederile Legii educației naționale nr. 1/2011 delimitează o competență exclusivă a consiliilor locale în materia aprobării rețelelor școlare de învățământ organizate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, efect al organizării administrației publice locale și stabilirii atribuțiilor acestora conform principiului autonomiei locale și descentralizării.

În virtutea principiului separației puterilor în stat, a principiului subsidiarității, cât și a principiului legalității, înființarea unităților de învățământ este atributul puterii executive, al autorității administrației publice locale, neputând fi, sub nicio formă, atributul puterii legiuitoare. **Scopul Legii**, ca principal act normativ adoptat de Parlament, indiferent de categoria din care face parte, este acela de a reglementa **relații sociale generale**, caracterizate de tipicitate, fiind prin natura sa un act cu aplicabilitate generală.

Situația creată prin transferul autorizației de funcționare sau al acreditării noii unități de învățământ prin Lege pune noua unitate de învățământ preuniversitar într-o **situație avantajoasă în raport cu toate celelalte unități** de învățământ care au fost înființate și funcționează în baza Legii educației naționale, creând, implicit, o **stare discriminatorie** în măsură să afecteze interesul copilului, în condițiile în care acreditarea nu se face în conformitate cu principiile și normele stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 22/2007 pentru aprobarea Metodologiei de evaluare instituțională în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a organizațiilor furnizoare de educație, ci se acordă din oficiu prin efect al legii.

Se consideră că Legea **încalcă și principiul constituțional al neretroactivității legii civile**, respectiv dispozițiile constituționale prevăzute de

art.15 alin. (2). Având în vedere modalitatea de formulare a dispozițiilor art. 1 alin. (1), în sensul că *"liceul [...] își păstrează personalitatea juridică"*, textul legal instituie retroactivitatea legii, de vreme ce se recunoaște pentru trecut faptul că unitatea de învățământ ar fi avut personalitate juridică anterior momentului intrării în vigoare a Legii. Autorii sesizării susțin că scopul normei criticate este tocmai acoperirea perioadei de nelegalitate în care, de facto, respectiva unitate de învățământ și-a desfășurat activitatea.

Examinând sesizarea de neconstituționalitate, **Curtea**, examinând critica referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru înființarea Liceului Teologic Romano-Catolic II. Rakoczi Ferenc Curtea, a reținut că, în jurisprudența sa, a statuat că **legea, ca act juridic** al Parlamentului, **reglementează relații sociale generale**, fiind, prin esența și finalitatea ei constituțională, un act cu aplicabilitate generală. Curtea a menționat că legea supusă controlului de constituționalitate are un veritabil **caracter individual**, fiind adoptată nu în vederea aplicării unui număr nedeterminat de cazuri concrete, ci într-un singur caz prestabilit, respectiv pentru înființarea Liceului Teologic Romano-Catolic II. Rakoczi Ferenc.

Parlamentul, arogându-și competența de legiferare, în condițiile, domeniul și cu finalitatea urmărite, **a încălcat principiul separației și echilibrului puterilor în stat**. Curtea constată că legea criticată a fost adoptată cu încălcarea principiului separației puterilor în stat, prevăzut de art. 1 alin. (4) din Constituție, a egalității în drepturi, prevăzute de art. 4 alin. (2) și art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, și a rolului Parlamentului, prevăzut de art. 61 alin. (1) din Constituție.

Având în vedere dispozițiile constituționale și legale invocate, Curtea apreciază că Parlamentul nu se poate subroga în competența originară a autorităților administrației publice locale de a organiza rețeaua școlară a unităților de învățământ de stat și particular preuniversitar, întrucât are doar atribuția constituțională de a crea cadrul legislativ necesar organizării învățământului de toate gradele în unități de stat, particulare și confesionale, iar nu și pe cea de a dispune, prin lege, cu privire la înființarea, desființarea, fuziunea sau divizarea unităților de învățământ de stat, confesional și particular. Pentru aceste motive, Curtea constată că Legea trimisă spre promulgare a fost adoptată cu **încălcarea principiului autonomiei locale**, prevăzut de art. 120 alin. (1) și art. 121 alin. (1) și (2) din Constituție.

Din perspectiva **încălării principiului neretroactivității**, Curtea observă că noua reglementare vine să adauge o nouă excepție de la regula dobândirii personalității juridice de către o unitate de învățământ de stat, în cazul concret și individual al Liceului Teologic Romano-Catolic II. Rakoczi Ferenc.

Dincolo de caracterul vădit discriminatoriu, sub aspectul în care un anumit subiect de drept este sustras, prin efectul unei dispoziții legale adoptate exclusiv în considerarea lui și aplicabile numai în ceea ce îl privește, Curtea constată că **dispozițiile** legale în cauză **nu aduc atingere principiului neretroactivității legii civile**. Norma prevede expres că, prin efectul acestei legi, liceul dobândește personalitate juridică, ca urmare a înființării sale în temeiul art. 1 alin. (1). Prin

trimiterea la prevederile art. 19 alin. (1) lit. a) din Legea educației naționale nr.1/2011, față de care noua reglementare constituie o excepție, voința legiuitorului a fost aceea de a stabili caracterul derogatoriu cu privire la dobândirea personalității juridice sub aspectul efectivului minim de elevi înscriși la unitatea de învățământ, atât la momentul înființării unității de învățământ de stat, cât și pe parcursul funcționării sale. Curtea reține că sintagma "*își păstrează personalitatea juridică*" **nu conferă caracter retroactiv** textului de lege, în sensul arătat de autorii obiecției, respectiv pentru "acoperirea perioadei de nelegalitate în care, de facto, respectiva unitate de învățământ și-a desfășurat activitatea", ci vizează doar ipoteza în care, ulterior înființării liceului, pe parcursul funcționării sale, efectivul de 300 de elevi se diminuează sub numărul cerut de lege, ipoteză în care unitatea de învățământ nu își pierde personalitatea juridică. Având în vedere aceste argumente, Curtea reține că dispozițiile art. 1 alin. (2) din Legea pentru înființarea Liceului Teologic Romano-Catolic II. Rakoczi Ferenc nu încalcă prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție.

Ca urmare a sesizării de neconstituționalitate, Curtea Constituțională a pronunțat Decizia nr.118 din 19 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 367 din 27 aprilie 2018, prin care admite obiecția de neconstituționalitate formulată și constată că *Legea pentru înființarea Liceului Teologic Romano-Catolic II. Rákóczi Ferenc* este neconstituțională.

Potrivit prevederilor art. 75 din Constituția României, republicată și ale art.91 alin (8) pct.2 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, cu modificările și completările ulterioare, **Camera Deputaților este prima Cameră sesizată.**

În conformitate cu prevederile art. 61 și 63 din Regulamentul Camerei Deputaților, cu modificările și completările ulterioare, membrii celor două comisii au dezbătut Legea supusă reexaminării în ședințe separate.

Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport a dezbătut Legea în ședința din data de **23 iunie 2020.**

La lucrările Comisiei au fost prezenți 24 deputați, din totalul de 25 membri ai Comisiei.

În baza prevederilor art. 54 și 55 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, cu modificări și completări, la dezbaterile Legii a participat ca invitat doamna Ioana Lazăr - secretar general în cadrul Ministerului Educației și Cercetării.

În urma dezbaterilor, Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport a propus, cu majoritate de voturi, **adoptarea unui raport preliminar de respingere a Legii pentru înființarea Liceului Teologic Romano-Catolic II. Rákóczi Ferenc**, declarată neconstituțională.

Membrii **Comisiei pentru constituționalitate** au examinat Legea, Decizia Curții Constituționale nr. 118/2018 și documentele anexate, în ședința din data de **12 mai 2021.**

Din numărul total de 13 membri ai Comisiei pentru constituționalitate au participat la ședință 12 deputați.

În această ședință, membrii Comisiei pentru constituționalitate au hotărât, cu majoritate de voturi, **respingerea Legii pentru înființarea Liceului Teologic Romano-Catolic II. Rákóczi Ferenc.**

Membrii celor două comisii, cu majoritate de voturi, propun plenului Camerei Deputaților **respingerea Legii pentru înființarea Liceului Teologic Romano-Catolic II. Rákóczi Ferenc.**

În raport cu obiectul și conținutul său, actul normativ face parte din categoria **legilor organice.**

PREȘEDINTE
Ringo DĂMUREANU

PREȘEDINTE
Natalia-Elena INTOTERO

SECRETAR
Laurențiu-Nicolae CAZAN

SECRETAR
Laurențiu-Cristinel ȚEPELUȘ